

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ФОРМОУТВОРЕННЯ

Затверджено:

Протокол засідання кафедри
Дизайну

№ 5 від 20 лютого 2025 р.

Завідувач кафедри Дизайну

Є.А. Антонович

Викладач	ПЕТРУШЕВСЬКА Христина Андріївна Старший викладач	
Посилання профіль викладача на сайті ДУІТ	ПЕТРУШЕВСЬКА Христина Андріївна	
E-mail	Kristimaller94@gmail.com	
Факультет, Кафедра	Факультет Управління і технологій/ Дизайну м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 500 телефон: +380955919936	
Консультації	за ZOOM посиланням	
Офіційна назва освітньої програми	Основи формоутворення	
Рівень вищої освіти	перший (освітньо-науковий)	
Галузь знань, спеціальність	02 Культура і мистецтво 022 Дизайн	
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін професійної підготовки, вибіркова	
Курс/ Семестр викладання	2/3	
Обсяг дисципліни	3 кред. (100 год.)	
Види та кількість аудиторних занять, денна/ заочна	Практичні заняття – 20, 12 год	
Форма контролю	залік	
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія згідно з розкладом. Мультимедійний проектор, мережа Internet.	
Мова викладання	Українська	
Мета вивчення дисципліни	Мета курсу – є розвиток у студентів проектного і композиційно-образного мислення, розуміння і освоєння ними закономірностей формоутворення для створення цілісного, естетично значимого, художньо-виразного продукту творчої діяльності в галузі дизайну.	
Загальні компетентності	ЗК 01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	

	<p>ЗК 03. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 04. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК 12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні графічні задачі на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності	<p>СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові рішення в web-дизайні та дотичних до неї міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з дизайну та суміжних галузях.</p> <p>СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері дизайну з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.</p> <p>СК07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти в дизайні та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати.</p>
Програмні результати навчання	<p>РН03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні макети в дизайні, ефективно використовувати їх для створення інноваційних продуктів у дизайні та дотичних міждисциплінарних напрямів.</p> <p>РН05. Пропонувати нові рішення, розробляти наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми дизайну з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.</p> <p>РН08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері дизайну та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.</p>

ЧИМ ВАЖЛИВИЙ КУРС:

Основи формоутворення є дуже важливою та фундаментальною матерією для сучасного фахівця у сфері дизайну. Вони відіграють ключову роль у формуванні дизайнерської майстерності та навичок, які необхідні для успішної роботи у цій галузі.

Розуміння основних принципів форми: Основи формоутворення дозволяють студентам розуміти основні принципи створення форми в дизайні, включаючи пропорції, співвідношення, баланс, ритм та інші аспекти.

Технічні навички: Успішне засвоєння цієї дисципліни надає студентам технічні навички для роботи з різними матеріалами, інструментами та технологіями формування.

Розвиток креативності: Вивчення основ формоутворення стимулює креативність студентів та допомагає їм розвивати власний унікальний стиль у дизайні.

Підготовка проектної документації: Студенти, які успішно вивчають основи формоутворення, можуть ефективно створювати дизайнерську проектну документацію, необхідну для реалізації своїх ідей у практичній діяльності.

Здатність до аналізу та критичного мислення: Основи формоутворення навчають студентів

аналізувати та критично оцінювати різні аспекти дизайну форми, що є важливими навичками для професійної діяльності в галузі дизайну.

Отже, успішне засвоєння основ формоутворення надає студентам не лише технічні навички, але й сприяє їхньому розвитку як креативних та професійних фахівців у сфері дизайну.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

3 семестр

Змістовий модуль 1. Основи формоутворення

Тема Т1. Вступ. Введення в формоутворення. Огляд різних методів створення форми. Основні принципи форми та композиції. Психологічне значення форми.

У цій темі вводиться в поняття формоутворення, розглядаються різні методи створення форми, включаючи ручні та цифрові техніки. Обговорюються основні принципи форми та композиції, а також їх вплив на сприйняття та емоційну реакцію споживачів.

Тема Т2. Основи композиції. Техніки ескізування та рисунку форми. Розуміння перспективи та просторових відносин. Огляд елементів композиції (лінія, форма, фактура).

У цій темі розглядаються основи композиції, включаючи техніки ескізування та рисунку форми, розуміння перспективи та просторових відносин. Аналізуються основні елементи композиції, такі як лінія, форма та фактура.

Тема Т3. Засоби гармонізації. Повторення форм або груп форм. Контраст та пропорції. Негативний простір. Симетрія.

У цій темі розглядаються засоби гармонізації форм, такі як повторення форм або груп форм, контраст та пропорції, негативний простір та симетрія, що сприяють створенню збалансованої та гармонійної композиції.

Тема Т4. Правила формоутворення.

У цій темі розглядаються основні правила формоутворення, які допомагають досягти бажаного ефекту у дизайні та композиції. Аналізуються такі аспекти, як пропорції, баланс та взаємозв'язок між елементами форми.

Тема Т5. Художні засоби формоутворення. Властивості матеріалів. Техніки обробки різних матеріалів. Об'ємна композиція.

У цій темі досліджуються художні засоби формоутворення, властивості різних матеріалів та техніки їх обробки, а також принципи створення об'ємних композицій.

Тема Т6. Прототипування. Техніки прототипування. Тривимірний друк.

У цій темі вивчається процес прототипування, включаючи техніки та інструменти, які використовуються для створення прототипів. Також розглядається використання тривимірного друку у процесі прототипування.

Тема Т7. Конструювання з різних матеріалів.

У цій темі досліджуються різні матеріали, їх властивості та особливості конструювання з використанням цих матеріалів.

Тема Т8. Огляд форми в русі та анімації. Розуміння того, як форму можна використовувати для вираження руху та дії.

У цій темі розглядається використання форми у русі та анімації, а також техніки, які допомагають виразно передавати рух та дію через форму.

Тема Т9. Перетворення поверхні.

У цій темі досліджуються техніки та методи перетворення поверхні, що дозволяють створювати цікаві та ефективні елементи дизайну.

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 100 балів Підсумковий контроль – залік
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.	

Відвідування лекцій:

За відвідування кожної лекції нараховується 1 бал. Максимальна сума становить 10 балів.

Практичні заняття:

Оцінюються за активністю здобувачів освіти на заняттях, їх відповідями, доповідями та ступенем залученості у дискусії (до 7,5 балів).

Максимальна сума становить 7,5 балів за кожне заняття, 90 балів - максимальна сума.

Самостійна робота

Написання та захист реферату (тематика погоджується із викладачем курсу) у вигляді доповіді та/або презентації оцінюються у 10 балів.

Підсумковий контроль - Залік

Здобувач отримує підсумкову оцінку за результатами поточного контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач, становить 100.

Якщо протягом семестру здобувачем за поточним контролем набрано більше 100 балів, то вони прирівнюються до 100.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни та пройшовши процедуру визнання згідно [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
75-81		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з

			декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
64-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-63		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-34		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

ІНФОРМАЦІЙНО- МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення:

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Конспект лекцій.

Електронні ресурси бібліотеки ДУІТ: <https://library.duit.in.ua>.

Список рекомендованої літератури

Базова (основна):

1. Войтенко С.О., Рудник Л.В., Сафронов О.В., Цименек Я., Якуцевич С. Етикетка: як виготовити?/ С.О. Войтенко, Л.В. Рудник, О.В. Сафронов, Я. Цименек, С. Якуцевич; Під ред..д-ра техн..наук, проф..Е.Т.Лазаренка – Київ: ІАЦ «Упаковка». – 2021 – 184 с.;
2. Сотников Б.Е. Объемно-пространственная композиция: учебное пособие для студентов специальности ДАС 1-2 курсов по дисциплине «Объемно- пространственная композиция»/сост. Б.Е. Сотников – Ульяновск, УлГТУ, 2009г – 68с, ISBN 978-5-9795-0489-6;
3. Стасюк Н.Г., Кисилева Т.Ю., Орлова И.Г. Основы архитектурной композиции. Учебное пособие/ Стасюк Н.Г., Кисилева Т.Ю., Орлова И.Г. – М.: Архитектура-С, 2020, 96с. ISBN 5-9647-0006-3;
4. Фольт О.В., Смолинський Р.І. «Основы художнього конструювання» - К.:Вища школа, 1973 – 143 с.;
5. Чернышов О.В. Формальная композиция. Творческий практикум – Мн. Харвест, 2018г – 312с. ISBN 985-433-206-3.

6. Шредер В.Л., Пилипенко С.Ф. Упаковка из картона/В.Л. Шредер, С.Ф.Пилипенко – Киев: ИАЦ «Упаковка». – 2020. – 560с.

Допоміжна:

1. Андрияшина Н.В. Вы это видели?! Обманы зрения и оптические иллюзии. – М.: Эксмо, 2012. – 200с.: ил. ISBN 978-5-699-55588-8;
2. Антонович Є.А., Васишин Я.В., Шпильчак В.А. Креслення: Навч.посібник/ За ред.проф. Є.А. Антоновича – Львів: Світ, 2019 – 512с., іл. ISBN 966-603-479-4;
3. Базилевский А.А., Барышева В.Е. Дизайн. Технология. Форма.: Учеб. пособие по спец. «Дизайн архитектурной среды». – М.: Архитектура-С, 2010, 248с., ил. ISBN 978-5-9647-0203-0;
4. Ромат Е., Сендеров Д. Реклама: Учебник для вузов. 8-е изд. Стандарт третьего поколения. – СПб.: Питер, 2013. – 512с.: ил. – (Серия «Учебник для вузов») ISBN 978-5-496-00114-4;
5. Рунге В.Ф., Сеньковский В.В. Основы теории и методологии дизайна. Учебное пособие (конспект лекций) – М.: МЗ-Пресс, 2001. – 252с. ISBN 5-94073-011-6;
6. Устин В.Б. Учебник дизайна. Композиция, методика, практика/В.Б. Устин. – М.: АСТ: Астрель, 2009. – 254, [2]с.: ил. ISBN 978-5-17-060088-5;

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів ДУІТ:

[Кодекс академічної доброчесності Державного університету інфраструктури та технологій](#)
[Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Державному університеті та технологій](#)

[Положення про Комісію з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісію з етики та управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ](#)

Порушення [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#) є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Списування під час контрольних заходів заборонені.

Усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати), перевіряються на наявність плагіату згідно з [Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ](#). У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#).

Щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік) навчання може відбуватися в онлайн (або змішаній) формі за погодженням із деканом факультету.

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується [«Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ»](#).

Гарант освітньої програми

С.В.Прищенко

Розробник

Х. А. Петрушевська